

sovint en l'obra poètica de Mrn. Aguiló, sinó també perquè reapareix en el Rosselló: «s'ou un altre piulet, / un altre, un altre, un altre: en fi, lo compte fet, / los vuit pollets són nats, i tots de bona *sepa*», Saisset (*Catalanades*, 119). Ross. *assapeit* «sense suc, sec», Grandó, *Misc. Fabra*, 182: probablement d*acepeit 'sec com un soc de fusta', 'de textura com de cep, de la fusta d'un cep', formació paral·lela a la d'*atapeit* (derivat de *tap* ~ *tapàs*), cf. GPSR II, 77; *AlcM* troba *aixapeit* a la Garrotxa o Olot, però no crec que pugui ser un continuador mig-savi de *insipidit, per més que alguna influència d'aqueixa banda pogué ajudar-hi, car també una formació EX-CIPP- fóra possible (cf. *eixeibrat* EX-CEREBRATUS, *eixarreit*, etc.).

Ceparrada empord. exs. de Pous i Pagès, 1905, i Victor Català, 1923, en *AlcM*, però ja l'havia usat el 1907 Coromines: «una *ceparrada* que s'ombreja sota els pàmpols de prodigioses tòries, us té robat el cor, i de bona gana saltaríeu uns quants dies de la vostra vida per collir-ne més aviat un gotim madur» (*Vida Austeras*, p. 144.25); *ceparro*; *ceparró*. *Cepó* 'parany' [S. XIII]: «qui para piges, *cepons*, laços o altres giyns per pendre bèsties o aus feres», *Cost. Tort.* (Ol., p. 141).

Cepat apareix primer aplicat, igual que *encepat*, a l'àncora «enchassée avec *cep*»: «2 ancores *sepades*» a. 1381, «5 ancores *cepades*» també 1381, «ağa a donar a la nau 5 ancores bones *ensepades*, 7 gómenes ---», 1393 (Alart, *InvLC*, s. v. *ens-* i s. v. *se-*). Sentit i punt d'arrencada diferent són els de *cepat* 'alt i rabassut', mot propi del Princ. i Bal. [1859, *D'Amen*. s. v. *cepat*: «se aplica a la persona robusta que es de mucho hueso, fornido»; «fornido, gordo», *D'Ag.*, s. v. *sapat*; manca *DTol.*, Lacav., Belv., Lab. 1839]: «un enflay de peytes, capaces de dessustar a voltes aquells amos *sapats*, de cara diumengera i panxa escandalosa», Tomàs Forteza, *BSAL* II, 1886, 28b; el primer escr. important a usar-lo fou Massó i Torrents (1896) i quasi alhora Coromines: «els passos de l'artiller *sapat* que s'passava a prop del trau de la porta, amb el tallant al braç, i, a fora, cada quart, el crit d'*alerta!*», «per saber què feien havien provat de conxivar el centinella, un artiller *sapat*, que, en comptes de respondre, ens va tancar la portella amb una revolada» (*Presons Imag.* VI, VIII, pp. 52, 72).

Paraula que troba alguns ecos al N. i al S. del nostre domini: baix lld. *sepá* «dodu, bien nourri», *sapá* «touffu, serré, ramassé: on le dit des plantes et des branches d'arbre touffues» (tots dos en Sauvages): mossàr. *raic çipátu* «consuelda menor» (*PAlc.*, planta caracteritzada per una arrel bastant grossa segons Simonet s. v. *raic*); cf. l'eiv. «*siapat*: ceñido» (PzCabre-ro) que en la seva i pot haver conservat alguna cosa de mossàrab, si bé mig-catalanitzat; i possiblement hi hagué formacions paral·leles a Andalusia si d'allí passaren a Amèrica el bogotano *saporro* adj. «techoncho, cachigordete» (Cuervo, *Apunt.*, 634), el veneç. *saporetto* id., i l'hond. *zaporro* id. (Cejador, *Tes.* IX, 614), que contaminat per la terminació d'un mot indígena pot haver donat el també hond. *zapaneco* (ib.). La re-

lació semàntica entre *cepat* i *cep(a)* és la mateixa que entre llurs respectius sinònims *rabassut* i *rabassa*. *Cepada*. *Cepadenc*: «els fallaires - són *cepadencs*, / germans de les alzines - i dels avets», Verd., *Canigó* I.

Cepell, nom de planta silvestre de les terres al S. del Llobregat, espècie de bruc, o més aviat 'bruga, bruc femella, bronsa': anoto *sapél* ja a Canyelles del Penedès (1955), però sobretot enllà del Camp: *sepél* a totes les Garrigues, Priorat i Ribera: El Soleràs, Maials, Bovera, la Pobla de Cérvoles («semblant al bruc», «bruc»), Margalef i a l'Ebre: Torre de l'Espanyol, El Lloà, Rasqueta; continua pel País Val.: *sepél* 'bruga' Benicàssim, id. a la Salzadella, a Tales; reprèn Dellà Xúquer, on l'identifiquen amb el *petorro*, que és el 'bruc' (o planta quasi igual): Carlet, Xàbia, Barxeta, Llutent, Benigànim («en lo *sepél*, en un furgó de ~, se mata l'escurçó»). Més enllà trobo formes més o menys mossàrabs: *çipél* a Lorxa i a la Vall de Gallinera, *sepélo* a Vallada, a la Torre de les Maçanes (1963) i a Xixona (1935). Per a la identificació botànica, veg. Cavanilles, *Obs.*, s. v. *sepell* II, 329.

I el retrobem a les Illes. Mall. *siprél* i *çiprél* «*Erica multiflora* L.» (*BDLC* VII, 1912, 59), i de fet vaig anotar *siprél* a Andratx, però sense la *r* repercussiva *sipél* a Son Cervera (on és viu, i alhora NL) a Menorca, Camps Merc. (*Folkl. Men.* I, 161) dóna *cipell*, i AMAlcover diu que a Alaior pron. *xipell* i *ci-pell* a la resta de Menorca. A les Pitiüses vaig sentir la mateixa forma que en el Penedès: *sapél* a St. Josep d'Eivissa, espècie de bruc, a Formentera id. 'bruga' (1963). Ara bé sembla que hi ha encara alguna cosa d'això en terra aragonesa, car a Linàs de Broto em deien que «el arto <val a dir que això, però, és l'arç> hace unos *rampallos* o *øepelones*» (sembla que es referien a la fruiteta) (1965). Encara que sembla clar que tot plegat són derivats de CIPPUS, convindria assegurar-se millor que no hi hagi semblança amb una planta («le tendre souchet» segons Ernout) que esmenta Petroni en un hexàmetre: «emicuere rosae, violaeque et molle *cypèron*» (*Sat.* CXXVI, 9). Si, com crec, és la jonça, cal posar-ho en fort dubte, sense negar que hagi pogut exercir alguna influència.

Hi ha almenys arrel comuna, amb el nom d'una espècie de 'socs' o 'esclops': *cipella* (Spitzer, *LexikK.*, 50), consistent simplement en una sola de fusta adaptada i fermada a la planta del peu <per mitjà de llibants>: *sipelles* a Figols (de la Conca), (Krüger, *HPyr.*, VKR VIII, 284), *xipelles* a la Vall d'Àger (*BDC* XIX, 220). Si vingué d'ací el nom del dialecte *xipella* la relació derivativa i semàntica fóra paral·lela a la de *patois* al costat de *patte*, i podríem dir que el qui parla el rústic *xipella* és com un que prefereix uns esclops al coturn del català correcte.

Cepelló. *Ceperol*. *Cepet*. *Cepolí*.

Encepar i *encep*, veg. supra.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS:
cepa, *assapeit*, *acepeit*, *aixapeit*, *ceparrada*, *ceparro*, *ceparró*, *cepó*, *cepat*, *encepat*, *sipat*, *cepada*, *cepadenc*,